

BS DE KAMELEON

SCHOOL- VEILIGHEIDSP

2025-2026

Inhoud

Inleiding	3
Doelstellingen	3
Sociale Veiligheid	4
Inzicht Veiligheidsbeleving.....	4
Monitor Sociale Veiligheid en zelfevaluatie.	4
Preventief beleid (tegen pesten, agressie, geweld, discriminatie en seksuele intimidatie)	5
Curatief beleid	6
Verantwoordelijken zoals pestcoördinator en vertrouwenspersonen.	8
Samenwerking met externe partijen en Meldcode huiselijk geweld.	9
Schoolklimaat.....	10
Visie	10
Gedragsregels en kernwaarden	10
Pedagogisch handelen en onderwijsaanbod democratische waarden.	11
Personeel als rolmodel en voorbeeldgedrag.	14
Professionalisering met trainingen en coaching.	14
Afstemming op populatie en leefwereld	14
Fysieke Veiligheid.....	15
Risico- Inventarisatie en Evaluatie	15
Omgevings- en verkeersveiligheid.	16
Participatie en Communicatie.....	16
Actieve betrokkenheid van leerlingen via leerlingenraad	16
Ouderparticipatie.....	16

Inleiding

Per 1 augustus 2015 ging de Wet Sociale Veiligheid op scholen in. Die wet verplicht schoolbesturen om te zorgen voor sociale veiligheid op hun scholen. De nieuwe wet heeft als doel kinderen en jongeren veilig op te laten groeien en geeft de taken en verantwoordelijkheden voor scholen en leerkrachten aan. Een sociaal veilige school heeft beleid vertaald naar concrete acties op de volgende 6 onderwerpen:

1. Gezamenlijk ontwikkelde en gekende visie, kernwaarden, doelen, regels en afspraken
2. Inzicht in veiligheidsbeleving, incidenten en mogelijke risico's; audits en monitoring
3. Scheppen van voorwaarden, beleggen van taken, samenwerken met partners buiten de school
4. Positief pedagogisch handelen; ondersteunende houding, voorbeeldgedrag, verbindende relaties
5. Preventieve activiteiten en programma's in de school, gericht op leerlingen, ouders en personeel
6. Signaleren en effectief handelen bij signalen, grensoverschrijdend gedrag en incidenten door leerlingen, ouders en personeel.

Met de aanpassing van de onderwijswetten heeft Scholengroep Veluwezoom, als het bevoegd gezag van de school de plicht gekregen om zorg te dragen voor de veiligheid op school. Waarbij het bevoegd gezag in ieder geval:

1. een gedegen arbobeleid voert;
2. de veiligheid van leerlingen op school monitort met een instrument dat een representatief en actueel beeld geeft;
3. er zorg voor draagt dat ten minste de volgende taken belegd zijn:
  - het coördineren van het beleid in het kader van het tegengaan van pesten;
  - het fungeren als aanspreekpunt in het kader van pesten.

Doelstellingen

De Kameleon streeft naar een veilige leer- en werkomgeving, kortom een veilige school. Het beleid dat hiertoe gevoerd wordt is een ontwikkeling die gestoeld is op het besef dat versterking van dit beleid ten goede komt aan de ontwikkeling en het welbevinden van alle leerlingen en het welbevinden van het personeel.

- Iedereen die werkzaamheden verricht voor De Kameleon dan wel onderwijs volgt of anderszins deel uitmaakt van onze gemeenschap wordt geacht zich te onthouden van elke vorm van ongewenst gedrag.
- De Kameleon neemt preventieve en curatieve maatregelen om ongewenst gedrag te voorkomen en te bestrijden. Onder ongewenst gedrag wordt verstaan elke vorm van pesten, (seksuele) intimidatie, racisme, discriminatie, agressie en geweld.

- Ouders worden geïnformeerd over het beleidsplan en de protocollen, via de schoolgids, website en Social Schools.
- Onze leerkrachten bespreken de gedragsregels regelmatig met de leerlingen, ter voorbereiding op buitenspel, tijdens het buitenspel en bij een evaluatie.
- Aan iedere leerling wordt de zorg en aandacht geboden die nodig is om zich zo optimaal mogelijk te kunnen ontwikkelen.

Deze doelstellingen worden gerealiseerd door het proactief uitdragen van het streven naar een veilige leer- en werkomgeving binnen onze school, onder andere door passende activiteiten uit te voeren. Deze activiteiten zijn gebaseerd op de volgende onderdelen:

- preventief beleid, ter voorkoming van incidenten;
- curatief beleid, ter voorkoming van verder escalatie bij incidenten;
- registratie en evaluatie (ongevallenregistratie met jaarlijkse evaluatie preventiemedewerker)

Sociale Veiligheid

Inzicht Veiligheidsbeleving

Sociale veiligheid draait om het beschermd zijn of het zich beschermd voelen tegen bedreigingen die veroorzaakt worden door het gedrag van mensen in en om de school. Een belangrijke stap om het sociale klimaat te verbeteren is om zicht te krijgen op de veiligheidsbeleving en de beleving van het schoolklimaat door leerlingen, leraren, ouders, schoolondersteuners en directies. De Kameleon weet wat er speelt door middel van het signaleren van knelpunten en het aanpassen van beleid daarop. Daarbij gaat het om antwoorden op vragen als:

- Hoe veilig is onze school in de beleving van leerlingen, personeel, schoolleiding en ouders van leerlingen?
- Welke plekken binnen en rondom de school voelen voor leerlingen veilig en welke niet?
- Hebben ze wel eens geweld ervaren?
- Worden ze gepest – op het schoolplein, in de klas, of via internet? Of pesten ze zelf?
- Weten leerlingen en ouders bij wie ze terecht kunnen als er iets vervelends gebeurt?

Monitor Sociale Veiligheid en zelfevaluatie.

Om goed zicht te houden op de veiligheidsbeleving van onze leerlingen, maken wij gebruik van *Leerling in Beeld* van Cito. Deze monitor wordt structureel ingezet (2x per jaar) om te onderzoeken hoe leerlingen de sociale veiligheid ervaren, zowel in de klas als daarbuiten. De uitkomsten geven inzicht in mogelijke knelpunten, zoals pesten, ervaren onveiligheid of onduidelijkheid over waar leerlingen terecht kunnen met problemen. De resultaten van *Leerling in Beeld* worden jaarlijks geanalyseerd en besproken in het team. Op basis hiervan passen we waar nodig ons

beleid en onze aanpak aan. De analyse vormt daarnaast een vast onderdeel van onze halfjaarlijkse zelfevaluatie, zodat sociale veiligheid steeds blijvend aandacht krijgt binnen onze kwaliteitszorg.

Preventief beleid (tegen pesten, agressie, geweld, discriminatie en seksuele intimidatie)

We nemen preventieve en directe maatregelen om pesten, en grensoverschrijdend/ongewenst gedrag zoals agressie, geweld, discriminatie en seksuele intimidatie tegen te gaan. Deze aanpak is gericht op leerlingen, personeel én ouders.

Preventieve maatregelen:

- Structurele inventarisatie van veiligheidsgevoelens bij personeel, leerlingen en ouders.
- Duidelijke schoolregels en omgangsregels, zichtbaar in de klas en gecommuniceerd via de schoolgids, website en Social Schools.
- Regelmatige voorlichting aan leerlingen, ouders en personeel over gedragsregels.
- Lesactiviteiten rondom sociaal-emotionele ontwikkeling (KWINK), afgestemd op leeftijd en ontwikkelingsniveau.
- Tweejaarlijkse sociogrammen en groepsbesprekingen met de IB'er over groeps sfeer en welbevinden.
- Positief groepsklimaat bevorderen via kringgesprekken, evaluaties en gezamenlijke groepsregels.
- Vertrouwenspersonen stellen zich jaarlijks voor en verduidelijken hun rol.
- Verwijzing naar het schoolveiligheidsplan tijdens de algemene informatieavond.

Signalen en Alertheid

Pesten en grensoverschrijdend gedrag kunnen zich uiten in:

- Buitensluiten, kwetsende opmerkingen, afpakken van bezittingen.
- Gebruik van ongewenste bijnamen.
- Online pesten via sociale media (zie ook het protocol "veilig internetgebruik, cyberpesten en omgaan met social media").

Gedragsveranderingen bij leerlingen kunnen wijzen op problemen. Leerkrachten en ouders worden getraind om deze signalen te herkennen en hier adequaat op te reageren.

Structurele Verankering

Het thema wordt regelmatig besproken:

- Tijdens KWINK-lessen.
- In individuele gesprekken met leerlingen, ouders en medewerkers.
- In teamvergaderingen, managementoverleg en bestuursoverleg.
- In overleggen met de medezeggenschapsraad.
- Tijdens gesprekken met de arbodeskundige (VBA-adviseur) over risico-inventarisatie en plan van aanpak.

Curatief beleid

Om adequaat te kunnen handelen bij incidenten en escalatie te voorkomen, biedt De Kameleon alle betrokkenen — slachtoffers, daders en omstanders — passende hulp en begeleiding. We hanteren een duidelijke structuur en protocollen om snel en zorgvuldig te reageren op situaties waarin sprake is van pesten, agressie, geweld, discriminatie of seksuele intimidatie.

Signalering en Eerste Acties

Kleine plagerijen worden in eerste instantie door de kinderen zelf, onder begeleiding van de leerkracht, besproken en opgelost. Bij herhaling of ernstiger gedrag wordt dit als een grotere zaak behandeld. De sociaal-emotionele methode (KWINK) ondersteunt leerlingen bij het uiten van gevoelens en het begrijpen van gedrag.

Bij ernstige incidenten:

- Worden ouders van het slachtoffer uitgenodigd voor een gesprek.
- Onderneemt de leerkracht actie door het slachtoffer informierend te benaderen en eventueel contact op te nemen met ouders.
- Wordt de vermoedelijke dader aangesproken op concreet gedrag, het effect ervan en de gevoelens die dit oproept bij de leerkracht.

Vijfsporenaanpak

Bij hardnekkige of ernstige incidenten wordt de **vijfsporenaanpak** toegepast. Deze aanpak richt zich op alle betrokkenen:

1. **Slachtoffer:** luisteren, ondersteunen en werken aan oplossingsstrategieën.
2. **Dader:** confronteren, inzicht geven en hulp bieden.
3. **Middengroep:** betrekken bij het creëren van een veilige groepscultuur.
4. **Leerkrachten:** informeren en gezamenlijk verantwoordelijkheid nemen.
5. **Ouders:** ondersteunen met informatie en advies.

Documentatie en Opvolging

Elk incident wordt schriftelijk vastgelegd in het logboek van ParnasSys. De registratie bevat minimaal:

- Datum, groep en verantwoordelijke leerkracht.
- Namen van betrokkenen.
- Signalering en beschrijving van het incident.
- Maatregelen op groeps- en individueel niveau.

Indien de aanpak onvoldoende resultaat oplevert, kan de vertrouwenspersoon worden ingeschakeld. Deze kan ondersteunen bij het indienen van een klacht bij de klachtencommissie, die het probleem onderzoekt, deskundigen raadpleegt en advies uitbrengt aan directie en bestuur.

Maatregelen en Protocollen

Hoe er specifiek omgegaan wordt met pesten, agressie, geweld, discriminatie en seksuele intimidatie is terug te vinden in onze daarbij behorende protocollen. De Kameleon heeft diverse maatregelen getroffen om incidenten professioneel en zorgvuldig af te handelen:

- Protocollen fysiek, verbaal en psychisch geweld en agressie, discriminatie en seksuele intimidatie (*intern op te vragen*)
- Pestbeleid en Pestprotocol (*intern op te vragen*)
- Protocol veilig internetgebruik, cyberpesten en omgaan met sociaal media (*intern op te vragen*)
- Registratieformulier pesten, agressie en geweld, discriminatie en seksuele intimidatie (*intern op te vragen*)
- Beleidsplan en protocollen Melding en Registratie arbeidsongevallen (*intern op te vragen*)
- Intentieverklaring (*intern op te vragen*)
- Protocol Time-out, schorsing en verwijdering (vindt u [hier](#))
- Privacybeleid, AVG- en dataveiligheid en functionaris gegevensbescherming (vindt u [hier](#))
- Klachtenregeling (vindt u [hier](#))
- Protocol opvang bij ernstige incidenten (*intern op te vragen*)
- Schorsing van personeel conform het rechtspositiebesluit onderwijspersoneel.
- Bij ziekteverzuim als gevolg van een incident zie ziekteverzuimbeleid van Scholengroep Veluwezoom (*intern op te vragen*)

Registratie en Evaluatie van het veiligheidsbeleid (met MR en team).

Om te kunnen sturen, evalueren en haar beleid bij te kunnen stellen dragen onze scholen zorg voor een nauwkeurige registratie en administratie van incidenten inzake pesten, agressie, geweld, discriminatie en seksuele intimidatie. De obs de Kameleon maakt hiertoe gebruik van een registratiesysteem waarin de gegevens van het (interne) meldingsformulier zijn verwerkt. Minimaal eenmaal per schooljaar wordt een overzicht van het aantal meldingen gemaakt. Dit overzicht bevat algemene gegevens, (geen individuele, inhoudelijke of privacygevoelige gegevens) die in de MR en het team van de school worden besproken.

- Een ieder kan verbetervoorstellen met betrekking tot het beleidsplan melden bij de directie;

- Het beleidsplan wordt jaarlijks geëvalueerd in het teamoverleg, managementoverleg en met de Medezeggenschapsraad;
- Op basis van de evaluaties worden de juiste maatregelen ter verbetering van de arbeidsomstandigheden in het plan van aanpak opgenomen. Op basis van het plan van aanpak wordt aan het werk gegaan met de uitvoering van de voorgestelde verbeteringen. Jaarlijks wordt bekeken in hoeverre de verbetermaatregelen in het plan van aanpak ook daadwerkelijk zijn uitgevoerd;

Verantwoordelijken zoals pestcoördinator en vertrouwenspersonen.

Personeel, leerlingen en ouders die incidenten willen melden, kunnen daarvoor terecht bij vertrouwenspersoon van de school. De anonimiteit is hierbij gewaarborgd. Zij werken hierbij volgens de richtlijnen van de klachtenregeling, zoals die is vastgesteld door de Scholengroep Veluwezoom.

Binnen onze school is **Sabine Meijnders** (gedragsspecialist s.meijnders@scholengroepveluwezoom.nl of [026 364 6215](tel:0263646215)) aangesteld als *pestcoördinator*. Zij is het eerste aanspreekpunt voor leerlingen, ouders en collega's bij signalen van pestgedrag. Sabine bewaakt de aanpak van pestproblematiek, coördineert de ondersteuning en adviseert het team over preventieve en curatieve maatregelen. Daarnaast houdt zij zicht op de uitvoering en borging van het **Pest-protocol**, waarin onze afspraken en stappenplan rond het omgaan met pestgedrag zijn vastgelegd.

Als *vertrouwenspersoon* is **Jenna Gudden** (j.gudden@scholengroepveluwezoom.nl of [026 364 6215](tel:0263646215)) beschikbaar voor leerlingen en ouders die te maken krijgen met ongewenst gedrag of zich onveilig voelen. Zij biedt een luisterend oor, begeleidt bij het zoeken naar oplossingen en verwijst indien nodig door naar passende ondersteuning. Ook buiten de school kunnen leerlingen en ouders terecht: binnen onze scholengroep is eveneens een externe vertrouwenspersoon beschikbaar.

Bent u een medewerker en wilt u onze externe vertrouwenspersoon voor medewerkers spreken? U kunt contact opnemen met Human Capital Care:

- E-mail: projectbureau.noordoost@humancapitalcare.nl (ma t/m do)
- Telefonisch: via het algemene nummer van Human Capital Care: 074 75 00 100 (ma t/m vrij)

Bent u een ouder/verzorger of een leerling en wilt u een externe vertrouwenspersoon spreken? U kunt contact opnemen met Yvonne Kamsma.

- E-mail: info@viavitalis.nl
- Telefonisch: 06 1264 9493. Wanneer niet direct gereageerd wordt kan de voicemail ingesproken worden. Binnen 24 uur wordt gereageerd.

[hier](#) kunt u meer lezen over onze samenwerking met Yvonne Kamsma.

Wij zijn aangesloten bij de Landelijke Geschillencommissie (LKC). Lees ook de [Klachtenregeling](#) van Scholengroep Veluwezoom.

Samenwerking met externe partijen en Meldcode huiselijk geweld.

Veiligheid wordt in het onderwijs ook genoemd in relatie tot leerlingenzorg. De Kameleon is voor leerlingen met een ingewikkelde thuissituatie of met leer- en gedragsproblemen een veilige plek. Voor leerlingen met leer- en gedragsproblemen organiseren leerlingbegeleiders vanuit de school begeleiding gericht op het optimaliseren van de leermogelijkheden en leeromgeving van een individuele leerling. Individuele leerlingenzorg is iets anders dan schoolveiligheid. Scholen hebben een zorgstructuur o.a. het zorgteam. Bij kinderen met gedragsproblematiek is er een cyclus/route binnen de zorgstructuur. Dit draagt bij aan een sociaal veilig klimaat.

Indien sprake is van een ingewikkelde thuissituatie kan er door de school een beroep gedaan worden op schoolmaatschappelijk werk, of een andere zorg-instantie (die al bij het gezin betrokken is). Wanneer er een vermoeden bestaat van huiselijk geweld en/of kindermishandeling handelen alle professionals binnen De Kameleon volgens de stappen van de meldcode. De meldcode Huiselijk geweld en kindermishandeling helpt professionals met het signaleren en handelen bij (vermoedens van) huiselijk geweld of kindermishandeling. En bij psychisch of seksueel geweld en verwaarlozing. Bekijk hier de [meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling](#) en het [afwegingskader bij meldcode kindermishandeling](#) op de website van Scholengroep Veluwezoom.

Leerlingenzorg binnen de school gebeurt vaak in samenwerking met externe instanties zoals jeugdzorg en maatschappelijk werk. Deze samenwerking wordt vormgegeven in de zogenoemde Zorg- en Adviesteams (ZAT). In de samenwerking binnen een ZAT tussen de school en ketenpartners (politie, jeugdzorg en maatschappelijk werk) is duidelijk wat de grenzen zijn van de verantwoordelijkheden van de verschillende partijen die samenwerken. Duidelijk is waar de verantwoordelijkheid van de school stopt en wanneer de school doorverwijst naar ketenpartners zoals jeugdzorg. De school draagt hierbij zorg voor een optimale sociale en veilige leeromgeving, betrokkenheid naar leerlingen, leerkrachten en ouders/verzorgers binnen een zo optimaal mogelijke huisvesting. Daarbuiten werkt de school samen met ketenpartners die een (in) directe relatie hebben met dit gestelde kader.

Deze partijen zijn niet alleen van belang om te betrekken bij interventies gericht op het aanpakken van incidenten en in situaties van onveiligheid, maar ook om (mede) vorm te geven aan beleid voor sociale veiligheid en de school te ondersteunen bij het bevorderen van sociale veiligheid voor groepen en individuen daarbinnen. Dit vraagt een helder beeld over de mate waarin ondersteuning toegevoegde waarde heeft en met welke inhoud de externe partijen die kunnen bieden.

Schoolklimaat

Visie

“De visie van Scholengroep Veluwezoom is dat de bij de scholengroep aangesloten scholen voortdurend serieus aandacht geven aan het realiseren van een veilig schoolklimaat en aan het voorkomen, herkennen en aanpakken van grensoverschrijdend gedrag. Als organisatie blijven wij kritisch naar onszelf kijken, en zorgen wij ervoor dat elk incident leidt tot verkleining van de kans op nieuw grensoverschrijdend gedrag. Wij doen dit in een cultuur waarin zowel leerlingen als medewerkers aan het denken worden gezet over hun houding en handelen en waarin hier open over wordt gecommuniceerd. Dit vertaalt zich in betrokkenheid op elkaar in een omgeving waar iedereen binnen de gestelde normen zichzelf durft en kan zijn. Een gemeenschap zoals omschreven is voor onze scholen de basis en het fundament voor sociaal emotionele en cognitieve ontwikkeling. Veiligheid is verbonden aan het sterk pedagogisch klimaat van onze scholen en hiermee wordt geïnvesteerd in de betrokkenheid en het stimuleren van de ontwikkeling van de leerlingen. Deze visie loopt als een rode draad door onze gehele organisatie.”

Gedragsregels en kernwaarden

Binnen obs De Kameleon werken we vanuit de kernwaarden van **SAMEN**. Deze vormen de basis voor ons pedagogisch klimaat en zijn zichtbaar en herkenbaar in de school. Ze geven richting aan hoe we met elkaar, met materialen en met de ruimte omgaan:

- **S – Structuur:** We werken hard, doen wat nodig is en zorgen samen voor een opgeruimde omgeving.
- **A – Aandacht:** We luisteren goed naar elkaar en staan klaar om elkaar te helpen, zodat iedereen zich welkom voelt.
- **M – Motivatie:** We doen ons best, zetten door en vragen hulp als dat nodig is.
- **E – Eerlijk:** We zijn eerlijk, respectvol en doen niet gemeen, zodat iedereen zich prettig en veilig voelt.
- **N – Nieuwsgierig:** We stellen vragen, leren van en met elkaar en zijn open om nieuwe dingen te ontdekken.

Deze ‘kapstokregels’ gelden voor iedereen in en rond de school – leerlingen, leerkrachten én ouders. Ze zorgen voor rust, veiligheid en plezier, en vormen de basis van ons gezamenlijke pedagogische handelen.

De school gebruikt voor de sociaal emotionele ontwikkeling de volgende doelstellingen:

- De leerkrachten, leren de leerlingen met hun mogelijkheden en grenzen om te gaan en deze te verwoorden;

- Leerlingen groeien in zelfvertrouwen doordat zij bemoedigd worden en zich gesteund voelen in uitdagende situaties;
- Leerlingen leren gedragsimpulsen beheersen omdat de leerkrachten hen hier handreikingen bieden;
- Leerlingen kunnen en durven voor zichzelf en anderen op te komen door dit op een gepaste wijze te verwoorden.

Iedereen levert een positieve bijdrage in de groep:

- Alle mensen in school gaan respectvol met elkaar om;
- Alle mensen handelen naar algemeen geaccepteerde normen en waarden;
- We respecteren verschillen in levensbeschouwing en cultuur;
- We durven in de groep voor een eigen standpunt uit te komen;
- We houden rekening met gevoelens en wensen van anderen;
- We durven in de groep steun te geven aan iemand met een afwijkend standpunt;
- We nemen verantwoordelijkheid voor te verrichten taken.

Alle mensen in school zijn bedacht op ieders sociale en affectieve behoeften

- We kunnen opkomen voor ons zelf;
- We kunnen rekening houden met anderen;

Verder gelden er de volgende basisgedragsregels:

- wij onthouden ons van elke vorm van verbale en fysieke agressie, geweld en/of seksuele intimidatie;
- wij pesten niet;
- wij tolereren geen vuurwerkbezit;
- wij tolereren geen wapenbezit.

Pedagogisch handelen en onderwijsaanbod democratische waarden.

Leerkrachten vervullen een sleutelrol in het creëren van een veilig schoolklimaat. Zij dragen actief de normen en waarden van de school uit en zijn een voorbeeld voor hun leerlingen. Door hun pedagogisch handelen verbinden zij de persoonlijke, sociale en morele ontwikkeling van leerlingen met het cognitieve leren. Dit draagt bij aan een omgeving waarin leerlingen zich veilig, gezien en gewaardeerd voelen.

Onze leerkrachten zijn goed toegerust om sociale veiligheid te waarborgen. Zij beschikken over de vaardigheden om met leerlingen en ouders in gesprek te gaan over gevoelige onderwerpen, herkennen signalen van sociale onveiligheid en nemen effectieve maatregelen, zoals het inzetten van antipestprogramma's. Zowel schoolbreed als individueel is geïnvesteerd in deze competenties, zodat de aanpak binnen de school consistent en doelgericht is.

Voorbeelden van Goed Pedagogisch Handelen

1. Actief Relatiegericht Werken:
Leerkrachten bouwen aan een positieve relatie met elke leerling. Ze tonen oprechte interesse, luisteren actief en reageren respectvol. Er is aandacht voor het welbevinden van leerlingen, ook buiten de lesstof om.
2. Duidelijke Structuur en Verwachtingen:
In de klas gelden heldere regels en routines die consequent worden toegepast. Leerkrachten communiceren verwachtingen expliciet en positief, waardoor leerlingen weten waar ze aan toe zijn en zich veilig voelen.
3. Positieve Bekrachtiging:
Goed gedrag wordt benoemd en gewaardeerd, bijvoorbeeld door complimenten. Er is aandacht voor inzet en ontwikkeling, niet alleen voor prestaties.
4. Signaleren en Intervenieren:
Leerkrachten herkennen signalen van pesten, uitsluiting of ander grensoverschrijdend gedrag. Ze grijpen tijdig en adequaat in, volgens afgesproken protocollen. Herstel en het versterken van de groepsdynamiek staan hierbij centraal.
5. Sociaal-Emotionele Vaardigheden Onderwijzen
Er is structureel aandacht voor thema's als samenwerken, conflictoplossing, empathie en zelfregulatie. Dit doen we door het gebruik van onze methode KWINK.
6. Open Communicatie en Reflectie:
Leerkrachten creëren een veilige sfeer waarin leerlingen zich durven uitspreken. Er is ruimte voor dialoog over moeilijke onderwerpen zoals discriminatie, ongelijkheid of sociale druk. Reflectie op gedrag en keuzes wordt gestimuleerd.
7. Samenwerking met Ouders en Collega's:
Er is regelmatig contact met ouders over het welzijn van hun kind. Leerkrachten delen ervaringen en interventies met collega's en vragen om hulp waar nodig. Samenwerking met intern begeleiders, gedragsspecialisten en externe experts is vanzelfsprekend.
8. Voorbeeldgedrag:
Leerkrachten modelleren het gedrag wat ze willen zien en leven de waarden van respect, gelijkwaardigheid en verantwoordelijkheid na. Zij laten zien hoe je op een constructieve manier met verschillen omgaat.

Teamafspraken en Verantwoordelijkheden

Om de pedagogische aanpak effectief en eenduidig te houden, zijn binnen het team duidelijke afspraken gemaakt over:

- de manier waarop met leerlingen wordt gesproken;
- het delen van uitgevoerde interventies;
- het inschakelen van aanvullende expertise.

Taken en verantwoordelijkheden zijn helder verdeeld en bekend bij personeel, ouders en leerlingen. Zo zorgen we samen voor een veilige, respectvolle en ondersteunende leeromgeving.

Burgerschapsvorming en Democratische Waarden in het Onderwijs

Wij vinden het belangrijk dat leerlingen opgroeien tot betrokken, respectvolle en verantwoordelijke burgers. Dit doen we door structureel aandacht te besteden aan waarden als *vrijheid, gelijkwaardigheid en solidariteit* — de kernprincipes van onze democratische rechtsstaat.

Deze waarden vormen niet alleen de basis van ons burgerschapsonderwijs, maar zijn ook leidend in hoe we met elkaar omgaan binnen de school. Respect voor elkaar en ruimte voor verschillen zijn essentieel om een veilig schoolklimaat te waarborgen. Leerlingen leren dat zij vrij zijn om van mening te verschillen en dat deze vrijheid samengaat met verantwoordelijkheid en respect voor anderen. Dit gebeurt via lessen, gezamenlijke activiteiten en gesprekken waarin ruimte is voor reflectie en elkaars mening. Daarbij erkennen we dat grondrechten soms met elkaar kunnen botsen en dat er verschillende visies bestaan op het functioneren van de democratie en de rechtsstaat. Deze verschillen zien we terug bij onze leerlingen en hun ouders — en die mogen er zijn.

Onze leerlingen maken kennis met de basiswaarden zoals die zijn vastgelegd in internationale verdragen. Zij leren niet alleen over deze rechten en plichten, maar ook hoe ze hier in de praktijk mee om kunnen gaan. We stimuleren sociale cohesie door leerlingen te leren samenwerken, elkaar te ondersteunen en verschillen te waarderen. Sociale veiligheid is daarbij geen losstaand thema, maar verweven in de dagelijkse praktijk van ons onderwijs.

KWINK

Voor ons onderwijsaanbod burgerschap gebruiken wij o.a. de methode Kwink en vanaf schooljaar 2025-2026 zullen we ons aanbod toetsen via Burgerschap Meten. Onze werkwijze en visie op burgerschapsvorming zijn vastgelegd in ons burgerschapsplan, waarin we beschrijven hoe we deze waarden en vaardigheden doelgericht en duurzaam integreren in ons onderwijs.

Basisschool De Kameleon werkt met de methode KWINK om sociale veiligheid en burgerschap structureel te bevorderen. KWINK ondersteunt leerlingen bij het ontwikkelen van sociaal-emotionele vaardigheden zoals zelfbewustzijn, zelfregulatie, sociale betrokkenheid, het opbouwen van relaties en het maken van verantwoorde keuzes.

De lessen worden wekelijks gegeven en zijn geïntegreerd in het onderwijsaanbod. Leerkrachten monitoren actief de groepsdynamiek, signaleren onveilige situaties en begeleiden conflicten. Ouders worden betrokken via thematische activiteiten en informatievoorziening, zodat school en thuis elkaar versterken.

De effectiviteit van KWINK wordt jaarlijks geëvalueerd via enquêtes en observaties. Op basis van deze resultaten wordt het beleid waar nodig aangepast om een veilig leerklimaat te waarborgen.

Personeel als rolmodel en voorbeeldgedrag.

Het bieden van sociale veiligheid vraagt van onze school behalve het treffen van maatregelen om sociale onveiligheid tegen te gaan ook een bepaalde inrichting met werkprocessen die bijdragen aan een sociaal veilig, pedagogisch klimaat. Daarbij wordt expliciet gekeken hoe naast vakinhoudelijke inzet, aandacht wordt besteed aan de sociaal-emotionele ontwikkeling van leerlingen.

Er zijn afspraken gemaakt over:

- op welke manier in het team met leerlingen wordt gepraat;
- hoe uitgevoerde interventies in het team met elkaar worden gedeeld;
- wanneer en hoe aanvullende expertise wordt aangesproken.

Taken en verantwoordelijkheden zijn verdeeld en bekend bij personeel, ouders en leerlingen.

Professionalisering met trainingen en coaching.

Om de kwaliteit van ons veiligheidsbeleid te waarborgen, investeren we in de deskundigheid van ons team. Leerkrachten en ondersteunend personeel volgen trainingen en coachingstrategieën op het gebied van sociale veiligheid, klassenmanagement en het signaleren van pestgedrag. Daarnaast worden studiedagen ingezet om kennis en vaardigheden te verdiepen. De pestcoördinator en vertrouwenspersoon krijgen aanvullende scholing, zodat zij hun rol goed kunnen vervullen en het team kunnen ondersteunen bij vragen rondom sociaal-emotionele veiligheid.

Afstemming op populatie en leefwereld

Bij de uitvoering van ons veiligheidsbeleid houden we rekening met de achtergrond en de leefwereld van onze leerlingen. We werken met een diverse populatie, wat vraagt om maatwerk en een inclusieve benadering. In onze zelfevaluatie controleren we jaarlijks onze schoolweging en geven we een beschrijving van onze doelgroep, waarna we evalueren of onze resultaten en onderwijsaanbod passend zijn bij de populatie van onze school. Thema's die in de directe leefomgeving van onze leerlingen spelen, worden besproken en krijgen een plek binnen de lessen burgerschap en sociale vorming. Hierdoor sluiten we aan bij wat leerlingen

meemaken, voelen zij zich erkend en wordt de betrokkenheid vergroot. Zo dragen we bij aan een veilige en vertrouwde leeromgeving die past bij onze schoolgemeenschap.

Fysieke Veiligheid

Een fysiek veilige schoolomgeving is een essentiële voorwaarde voor het realiseren van sociale veiligheid. Basisschool De Kameleon werkt daarom actief aan het waarborgen van de fysieke veiligheid van leerlingen, medewerkers en bezoekers. Dit doen we in samenwerking met externe partners zoals de **VBA-adviseur** en de **gemeente**.

Risico- Inventarisatie en Evaluatie

Jaarlijks wordt een **Risico-Inventarisatie en Evaluatie (RI&E)** uitgevoerd, gevolgd door een **plan van aanpak**. De VBA-adviseur loopt samen met de schoolleider en leerkrachten door het gebouw om risico's te signaleren en verbeterpunten te formuleren. De gemeente voert aanvullend een jaarlijkse inspectie uit van het gebouw en de directe omgeving. De RI&E en het plan van aanpak worden jaarlijks geëvalueerd en waar nodig aangepast.

Calamiteiten- en Ontruimingsplan

De school beschikt over een actueel **calamiteiten- en ontruimingsplan**, inclusief noodnummers en procedures. Er zijn **vijf gecertificeerde BHV'ers** (bedrijfshulpverleners) op school aanwezig, die jaarlijks worden bijgeschoold. In elke klas is een map aanwezig met de ontruimingsprocedure en een actuele klassenlijst, zodat snel en effectief gehandeld kan worden bij een noodsituatie.

Ontruimingsoefeningen en Incidentenregistratie

Om de paraatheid te vergroten en het veiligheidsbewustzijn te versterken, worden jaarlijks **twee aangekondigde ontruimingsoefeningen** gehouden. Deze worden bewust aangekondigd, omdat er leerlingen zijn met traumatische ervaringen waarvoor onverwachte situaties belastend kunnen zijn. Na elke oefening vindt een evaluatie plaats met het team, waarbij verbeterpunten worden besproken en verwerkt in het veiligheidsbeleid.

Incidenten en onveilige situaties worden geregistreerd in een **digitaal incidentenregistratiesysteem** (bijv. ParnasSys). Deze registratie helpt bij het analyseren van patronen en het verbeteren van preventieve maatregelen.

Omgevings- en verkeersveiligheid.

De Kameleon onderhoudt regelmatig overleg met de gemeente over de verkeersveiligheid rondom de school. Hierbij wordt aandacht besteed aan veilige looproutes, oversteekplaatsen, parkeerbeleid en de inrichting van de schoolomgeving. Ouders worden geïnformeerd over verkeersregels en gedragsafspraken bij het brengen en halen van hun kinderen.

Participatie en Communicatie

Actieve betrokkenheid van leerlingen via leerlingenraad

De leerlingenraad is een belangrijk onderdeel van ons burgerschapsonderwijs en biedt leerlingen de mogelijkheid om democratische vaardigheden te oefenen in een realistische setting. Aan het begin van elk schooljaar worden verkiezingen gehouden in alle groepen vanaf groep 5. Leerlingen kunnen zich verkiesbaar stellen en voeren campagne binnen hun groep. Per groep worden één of twee vertegenwoordigers gekozen, die plaatsnemen in de leerlingenraad. De leerlingenraad vergadert vier keer per schooljaar onder begeleiding van een leerkracht. Tijdens deze bijeenkomsten bespreken de vertegenwoordigers onderwerpen die spelen binnen de school, geven zij input over activiteiten en projecten, en denken zij mee over verbeteringen van het schoolklimaat.

Ouderparticipatie

- **Ouderbijeenkomsten en workshops:** Ouder(s)/verzorger(s) worden regelmatig uitgenodigd worden door de brugfunctionaris en Inclusio voor de koffieochtenden over thema's rondom sociale veiligheid, zoals omgaan met pesten, digitale veiligheid, opvoedvraagstukken en sociale media. Ouders worden zo betrokken bij het veiligheidsbeleid en het creëren van een veilige omgeving voor hun kinderen.
- **Brugfunctionaris:** De brugfunctionaris in het primair onderwijs vormt een verbindende schakel tussen school, ouders/verzorgers en externe instanties om een veilige en ondersteunende leeromgeving te creëren voor leerlingen. Hij/zij begeleidt ouders en leerlingen bij het overbruggen van barrières, zoals taal, cultuur of sociale uitdagingen, en bevordert samenwerking om kansen en ontwikkeling te vergroten.
- **Ouderbetrokkenheid:** Op De Kameleon hechten we waarde aan de inbreng en ondersteuning van ouders. Via regelmatige gesprekken, een ouderavond, ondersteuning bij verschillende activiteiten en nieuwsbrieven houden we ouders op de hoogte en stimuleren we actieve betrokkenheid bij de ontwikkeling van hun kind.

Meer informatie over ouderbetrokkenheid kunt u vinden in onze schoolgids. Deze wordt jaarlijks geüpdatet op onze website.